

BETACTIONA

Arad, Deak Ferencz-utca nr. 20.

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria:
 pe un an 20 cor.
 pe 1/2 an 10
 pe 1/4 an 5
 pe o luna 2
 Nr-ii de Duminică pe an
 4 coroane.

Pentru România și străinătate
 pe an 40 franci.

Manuscrise nu se înapoiază.

TRIBUNA POPORULUI

ADMINISTRAȚIA

Arad, Deak Ferencz-utca nr. 20

INSERTIUNILE:

de un sir garmond: prima
 dată 14 bani; a doua oară
 12 bani; a treia oară 8 b.
 de fiecare publicațiune

Atât abonamentele, cât și
 inserțiunile sunt a se plăti
 înainte în Arad.

Telefon pentru oraș și comitat 502

Scrieri nefrancate nu se primesc

Fierberea din Balcani.

○ Balcanii-s ca Vesuvul: nu se știe ziua în care aruncă foc. Și se mai aseamăna încă într'o privință: interiorul lor e vecnic în fierbere.

Explosia — atentatele cu dinamită — dela Salonic nu va fi surprins deci pe nimeni. A îngrijorat însă pe mulți. În primul rând pe guvernul otoman. Se învederează a nume, pe d'oparte, că bulgarii-macedonenii sunt decisi a continua cu munca lor de spargere a imperiului semilunei, ear pe de altă parte, că agentii sultanului nu-s destul de isteți să descopere din vreme conspirațiile nici destul de tari să înăbușe revoluția chiar la prima ei izbucnire.

Dar îngrijorate sunt și celelalte puteri, interesate la menținerea păcii în Europa. Cu atât mai îngrijorate, cu cât se găesc în fața unei conspirații întinse și destul de bine organizate. Sunt adică mai multe luni de zile de când bandele bulgare luptă pentru desrobirea Macedoniei. Chiar în timpul din urmă în giurul Uscubului și a Monastirului s'au dat mai multe lupte între revoluționarii bulgari și între militia otomană. E adevărat că bulgarii n'au prea putut ține piept cu trupele turcești. E fapt însă și aceea, că nici pe un minut revoluționarii n'au încetat campania lor și adesea după ce într'un loc au fost respinși, s'au ivit în altă parte în număr încă și mai mare. Ceea-ce dovedește și rezoluție bărbătească și o organizare oare-care. Și mai presus de toate că au bani. Altfel nu se poate închipui că ar fi fost capabili să neliniștească de atâta vreme și pe Poartă și Europa întreagă.

Ceea-ce au făcut acum la Salonic, întrece ori-ce îndrăzneală. Bulgarii nu s'au mulțumit anume numai să arunce în aier banca otomană, dar au comis atentate cu dinamită în 40 locuri și în învâlmășeala iscată au căzut victime și supuși de ai marilor puteri europene, ceea-ce împrumută afacerii o deosebită gravitate. Am și văzut, că îndată după acest eveniment, Austro-Ungaria a trimis în golful Salonicului trei cuirasate. E probabil că și alte puteri vor face același lucru, după cum nu este imposibil nici ca puterile să ocupe acel litoral. Se înțelege, aceasta numai după ce se vor fi convins că Turcia e incapabilă să țină ordine.

Nu se poate adică tolera, ca bandele bulgare să terorizeze până și orașe de port, cum e Salonicul. Aceasta ar aduce pagube incalculabile nu numai Porții, dar ar stângaeni întreg comerțul de pe Mediterană, cee-ce, desigur, Europa nu va suferi de dragul realizării visului unor aventurieri pe cât de îndrăzneți, pe atât și de puțin copți politicește. Ar fi, mai presus toate, o primejdie pentru pacea europeană. Și statele învecinate cu Balcanii: Grecia, Bulgaria, Serbia și chiar România, sunt în primul rând interesate să se pună odată radical capăt uneltirilor revoluționarelor macedonenii.

E însă și așa o temere la mijloc: Ca marile puteri să nu poată cădea de

acord asupra chipului cum să aranjeze afacerile și astfel marea chestie orientală să se deschidă chiar când vorba ar fi să fie rezolvată pe vreme mai îndelungată.

Cât ne privește pe noi, Români, bine înțeles că nu putem avea simpatie pentru Bulgarii cări în felul acesta vroiesc să „desrobească” pe frații lor. Și mai puțin îi aprobăm când ne gândim că în Macedonia avem frați, carii la tot casul prosperează mai bine sub regim otoman, de cum s'ar simți când Macedonia ar fi alipită către Bulgaria, unde, după cum d'atâtea ori ne-am convins, domnește cel mai detestabil șovinism.

Credem, de altfel, că Bulgarii vor fi puși la loc și siliți să se astempeze.

Guvernator al Bosniei, în locul mareșalului baron Appel, care se va retrage, va fi numit arhiducele Leopold Salvator.

Pedepsiți pentru Gotterhalte. Din Cinci-Biserici se telegrafează că acei elevi ai clasei a IV-a dela școala militară honvezească cari n'au voit să cânte Gotterhalte, au fost pedepsiți: vor fi trecuți cu vederea și nu vor fi avansați în decurs d'un an după absolvarea școlii.

Se destramă. Partidul liberal începe a se destrăma. Se scufundă corabia, soarecic încep să fugă. Astfel pe ziua de ieri și-au anunțat ieșirea din partid deputații Nosz Gyula și Dr. Lendl Adolf. Se anunță că și alt deputat, Samassa János, este pe cale să iasă din partid, cel puțin proiectul de lege militar nu-l va vota.

Desvătrea statuei lui Rosetti s'a făcut Duminică în București cu o pompă demnă de memoria mareșal cetățean. Mulțime enormă de popor a luat parte la serbare, după-cum au participat toți înalții dignitari ai statului. Primul ministru dl Sturdza a rostit o vorbire în care a arătat virtuțile lui C. A. Rosetti, marile lui merite câștigate ca apostol al libertății și independenței României, ca jurnalist, și peste tot ca fruntaș entusiast al poporului și bărbat de stat remarcabil.

Impăratul Germaniei la Papa. La 3 Maiu Impăratul Germaniei s'a dus la Vatican, unde după ce i s'a făcut manifestație din partea a 800 pelerini germani și a episcopilor dela Freiburg, Fulda, Limburg, Mainz și Rotenburg, a fost primit de Papa Impăratul a intrat singur la Papa și întrevederea a durat 20 minute.

In urmă Papa a primit pe prinți și după audiență Impăratul și fii săi au făcut vizită cardinalului Rampolla.

Din Dietă.

— Ședința dela 2 Maiu. —

Kossuth Ferencz într'o lungă vorbire, primită cu furtunoase aprobări și ovațiuni din partea partidului său, motivează de ce independența se simt datorită a nu lăsa ca guvernului să i-se voteze indemnizare și nici să se admită discuția asupra raportului financiar întocmit de Curtea de Compturi și presintat Dietei de primul ministru.

Atacă cu vehemență guvernul care se leagă de proiectele militare, proiecte dorite numai de Coroană, dar contra cărora protestează țeara întreagă. El pune chestia așa: pe d'oparte e Coroana, care nu vrea să cedeze, ear guvernul s'a angajat în acest sens, ear pe de altă parte e voința națională, carei ar trebui să i-se supună totul în țeară și pentru a cărei respectare opoziția se simte și ea tocmai așa de angajată precum guvernul s'a angajat pentru realizarea planurilor Coroanei. S'a plâns apoi de atacurile și relele ce vin din partea Austriei asupra țării noastre și a zis că priveliștea cea mai înălțătoare ar fi fost ca Ungurii toți să-și fi dat mâna într'a respinge acele atacuri ear nu să se împartă în tabere din cari una, cea guvernamentală, face jocul Austriei.

Szell a răspuns îndată. Nu poate recede dela proiectele militare. Deja de mult s'a simțit necesitatea întăririi armatei și acum e timpul suprem să se realizeze dacă nu totul, cel puțin o parte din câte-s necesare. Regretă că pentru a împedeca reforme în armată, partidul independist compromite cea mai de căpetenie cucerire dela 1848: parlamentarismul!

A urmat apoi răspunsul lui Barta, la adresa lui Visontai și o interpelare alui Gabányi; acesta a întrebat adică pe ministrul de honvezi dacă are știre că din toate școlile honvezești au fost eliminate cântările maghiare și de pela orchestre s'au luat notele cântărilor maghiare?

— Ședința dela 4 Maiu. —

Aproape întreaga ședință s'a petrecut discutându-se asupra regulamentului Dietei. Endrey Gyula a căutat să demonstreze că o discuție începută nu se poate întrerupe, deci nici asupra raportului financiar depus la biuroul Dietei nu se poate discuta decât după ce s'a isprăvit cu indemnizarea. În același sens au mai vorbit Rakovszky, Kubik și Sebess.

După ce s'a exhaustat și chestia de regulament, aceiași deputați au căutat să arate că prin prezentarea la biuroul Dietei a raportului Curtii de Compturi prim-ministrul a comis o nouă ilegalitate.

Cu un cuvânt obstrucția urmează când mai vehement, când mai liniștit, dar fără întrerupere.

Vorbirile monarhilor.

Roma, 3 Maiu.

Cu prilejul dîneului festiv dat la Cvirinal, regele Victor Emanuel a rostit următorul toast:

„Casa mea are serbătoare azi Sunteți la mine M.-Voastră aliatul fidel, după cum au fost aliați glorioșii Nostri predecesori, Wilhelm I și Victor Emanuel II, precum și părinții nostri, a căror amintire este atât de curată.

„Sunt apoi cu Noi tinerii arhiduci, fi M. Voastre, mândria sufletului M.-V. de părinte, speranța patriei germane și o putem socoti ca prezentă și pe M. Sa Impărăteasa și Regina Augusta Victoria, care cu sufletul desigur este cu Noi după cum și gândul Nostru este la M. Sa.

„Mulțumesc deci M.-Voastre pentru că în toate împrejurările ce au ajuns pe Italia a binevoit să dea semne de interesare și viue simpatie. ceea ce de altfel a fost chezașia legăturii tari și a prieteniei intime, d-ja de trei generațiuni între Casele Noastre, între armatele și popoarele Noastre.

„Intâlnirea de azi este o nouă dovadă despre întărirea voinții comune dintre Germania și Italia ca toate străduințele și lucrarea lor comună, sub auspiciile alianței, să le folosească în favorul păcii.”

Termină închinând pentru Impăratul, fi sei, întreaga lui familie și pentru poporul german.

După toast, pe care cei de față l'au ascultat stând în picioare, s'a cântat imnul german.

Impăratul Wilhelm a răspuns:

„Permiteți-mi, Maiestate, să exprim gratitudinea pentru primirea strălucită și călduroasă de care M'a împărțășit M. V. și poporul capitalei M. Voastre. Ved în aceasta dovada că poporul italian apreciază cu întreaga simpatie alianța dintre casele și popoarele Noastre și dorește și pe viitor nestrămutată această alianță.

„Când ridic paharul în sănătatea M. Voastre, permiteți-mi să evoc și memoria neuitatului nostru părinte, pe care atât de profund l'am iubit. Amintirea lui va rămâne vecnic sfântă pentru mine, ca erou cavalier și bărbat care a cucerit toate inimile. N'o să uit nici-odată străngerea lui de mână nici privirea ochilor lui buni. Coboare-se peste M. Voastră, peste augusta familie și Casa de Savoia binecuvântarea Lui și a Cerului. Cu această dorință ridic paharul Meu. Beau pentru Majestățile Voastre Regele și Regina, beau pentru victoria armatei viteze italiene, beau pentru frumoasa și nobila Italie și pentru fericirea nobilului popor italian.”

Frasa din urmă Impăratul a zis o italienește. Musica a intonat apoi imnul italian.

Regele Edvard la Paris.

La 2 Maiu seara în palatul dela Elyseu din Paris a fost prânz festiv în onoarea regelui Engliterii.

Cu acest prilej președintele Republicei a rostit următorul toast:

„Ridic paharul meu în onoarea Regelui, căruia îi mulțumesc pentru vizită și pentru manifestarea relațiilor amicale ce sunt între cele două state și cari măcar dacă s'ar face încă mai intime, în favorul tuturor intereselor comune și în interesul păcii universale.”

Regele Edvard a mulțumit pentru primirea festivă ce i-s'a făcut. Asigură că nici un moment n'a încetat să aibă cea mai viuă simpatie pentru Franța și capitala ei, unde în trecut a petrecut cu atâta drag. A ridicat paharul în onoarea președintelui Republicei și a familiei sale.

După masă regele Engliterii și Loubet, președintele Republicei Franceze, s'au retras în camera secretarului general, unde asistați și de ministrul de externe Delcassé, au conferat.

La orele 10 regele s'a dus apoi la operă.

La 3 Maiu nainte de a merge regele s'a dus pe jos la biserica din strada Aguesseau și s'a întors, tot pe jos, la palatul ambasadei engleze. La ora 1, însoțit de un escadron de dra-

Fondat 1893.

VÖRÖS JÓZSEF,

PLAPOMAR și MĂTRĂTER.

Arad, Deák Ferencz-utca Nr. 4-5.

Am onoare a înștiința P. T. public din loc și provincă, că mi-am strămutat atelierul de plapome și mătrăte de pe piața libertății unde a stat mai mulți ani, pe strada Deák Ferencz 4-5 (în curte vis-à-vis de poartă.)

Pregătesc tot felul de

Plapome și mătrăte

în forma cea mai frumoasă și cu prețurile cele mai moderate.

Comandele din provincă se efectuează prompt și precis.

Recomandându-mă pentru sprijinul On. public, sunt

Cu deosebită stimă:

960 2-10

Vörös József.**CARTOFI**

albi și roșii, pe ales en gros și en detail
942 4-4 trimite

Weisz Simon,

Arad, Tököl-tér Nr. 2/b.

Comandele primește *Deutsch Samuel*, expeditor. Telefon Nr. 290.

Filip Diell

Intrprinzător arhitect, în Arad.

Mă angajez la lucrări de tot felul ce sînt de arhitectură și la pregătirea lor după stil, solid și conștiințos pe lângă aplicarea celor mai bune construcțiuni, cu prețurile cele mai ieftine și pe lângă garanția. De la cele mai simple case țărănești sau clădiri economice până la cele mai decorate edificii, fac lucrări de a pământului, de zidar, sculptor de piatră, dolgher, țiglar, tinicher, sculptor, mäsar, lăcătuș pictor, sticlă, pictor de odăi, tapasier, pregătire de sobe, incalzire de aer, canalizare, apeduct, beton s. a.

Mă angajez apoi la conducere la edificii, examinarea clădirilor, (collianderea) locuințe de oraș și provincie, ținerea în bună stare a tuturor edificiilor de țară și puse pe lângă un preț anual mic, apăsări de casă, ridicări de asigurări la casa de foc, pregătire de plănuiri și bugeturi, ori-ce lucrări și reparări pe lângă cele mai moderate prețuri.

Cerënd binevoitoarea protecție a onoratalui public

964 1-30

Cu deosebită stimă:

Filip Diell.

965 1-50

IOSIF ULMAN,

mäsar de edificii și mobile.

Arad strada Uj-terem 12.

Se recomandă în atențiunea binevoitoare a onoratului public, se angajază la tot felul de lucrări noi și reparaturi ce cad în branșa mäsar, pe lângă prețuri moderate și exacte prompt și punctuală.

La dorința merge și în provincă.

In atenția publicului ziditor!

Am onoare a aduce la cunoștința m. on. public, că în strada Kapa, n-rul 12 (casa proprie) am deschis

O cancelarie de zidire.

Intreprind zidiri de case nouă, restaurarea și schimbarea de case vechi, cu un cuvânt ori-ce soi de lucrare ce se ține de ramul ăsta, pe lângă prețuri ieftine și garanție absolută. 964 4-30

Cu stimă:

Tenczlinger Károly,

măestru de zidar diplomat.

Urm. lui Papp Kálmán,

atelier de aurării, arginterii și giuvaericale,
Arad, strada Fábán 12 (Casa Bonts).

Primește lucrări în aur, argint și giuvaericale, apoi aranjarea de altare, străformarea sau aurirea lor din nou. Prețuri ieftine, serviciu prompt. 966 4-50

Zidește fântâni,

le curățește, găurește sau le face mai adânc.
Liesmann József, Arad, strada Veselényi 36.

949 4-30

PĂLĂRIERUL

MÁLY ALBERT

— ARAD, Piața Boros-Beni Nr. 8. —

Prim-ște colorarea plășriilor de postav și paie, bărbătești și femeiești; asemenea curățirea și transformarea lor după moda cea mai nouă. Călcarea cilindrelor, transformările le efectuează cu preț prompt. Se primesc comande și din provincie.

Haine pentru domni

cu preț excepțional de ieftin după cea mai modernă croitură

Arad, strada Szent-Pál Nr. 3.

(Vis-à-vis de cafeneaua Erdélyi).

Din stoffe indigenă și englezească. Executarea cu gust. Deasemenea fac ori-ce reparaturi cu preț avantajos. Rog spriginul onoratului public.

Cu distincție stimă:

937 5-50

Wolster Izsó,
croitor bărbătesc.**LANCSÁRICS JÓZSEF,**

CIOBOTAR.

— Arad, strada Nagyvárad Nr. 3. —

primește toate lucrările, cari aparțin branșei sale, le efectuează după moda cea mai nouă, din materialul cel mai bun și pe lângă prețuri foarte moderate. 948 4-25

Nisaiința lui e: ca prin lucrări conștiințioase să-și păstreze și pe viitor încrederea mușterilor săi.

Reparaturile se eșecută prompt și cu îngrijire.

Ujváry Árpád,

958 4-25

mäsar, timplar și lucrător de portaluri,
Arad, strada Lásár Vilmos 4.

Se recomandă m. on. public spre executarea a tot felul de lucrări aparținătoare ramului de timplărie, precum aranjamente de prăvălii și birouri, lucrări de clădiri și portaluri din materie uscată pe lângă prețurile cele mai moderate. Executare promptă și solidă.

Reparaturi repede și estin.

VÉGH ISTVÁN,

tinchigiu de clădiri și lux,

ARAD, Boros-Beni-tér Nr. 10.

936 6-25 (Colțul străzii Nádor).

Primește ori-ce lucru de ornament, acoperirea cu tinchiea a clădirilor, turnurilor de biserică; mai de parte lucrări pentru introducerea apei, aranjarea odăilor de baie, a conductelor apei în bucătărie și la closet, repară fevile plesnite atât în loc, cât și în provincie, prețurile celea mai moderate, execuție promptă.

Kiss Albert,

tapiter și decorator.

Arad, strada Varjassy József 12.

Primește tot felul de lucrări de tapiterie și decorațiuni, confecționare de madrațe și ori-ce reparări cu cele mai modeste prețuri. Canapele și madrațuri se găesc în în permanență în depositul meu. 961 3-50

SEIDEL OTTO,

fabricant de eciuli,

ARAD, Andrassy-tér Nr. 9

(vis-à-vis cu biserică).

Execut ori-ce fel de chipiu militar, postav finanțial pentru pompieri, pentru preoți și civili, calitate bună, preț moderat. 935 7-80

Spelătorie de albituri

și călcarea lor,

Arad, Strada Veselényi Nr. 45.

Spel rufele să fie albe ca zăpada și cale strălucit gulere, mânșete, preoum și alte rufării. De asemenea și perdele. 933 5-25

Cu stimă

Véd. Lada Mihály.**Cornel Tămășdan,**

neguțator de coloniale, delicatesses și ape minerale

în Arad,

str. Archiducele Iosif Nr. 12.

Își recomandă magazinul bogat de

926 8-10

Coloniale, zăhar și delicatesses

cea mai fină cafea de Cuba, Mocca, ceai din străinătate, delicatesses de prima mână, tot felul de ape minerale, vinuri minunate, șampanie, cognac, tot felul de pome sudice și cereale, cu cele mai moderate prețuri, 20% rabat la plățirea cu bani gata. Telefon Nr. 419.

1.000.000
KORONA
ESETLEG A LEGNAGYOB NYEREMÉNY!!

JEGYZÉKE az

55,000 nyereményre.

Legnagyobb nyeremény a legkevesebb esettel

1.000.000 korona.

	Korona
1 jutalom	600000
1 nyer. I	400000
1 " "	200000
1 " "	100000
1 " "	90000
1 " "	80000
1 " "	70000
1 " "	60000
1 " "	50000
1 " "	40000
1 " "	30000
1 " "	25000
1 " "	20000
1 " "	15000
1 " "	10000
1 " "	8000
1 " "	7000
1 " "	6000
1 " "	5000
1 " "	4000
1 " "	3000
1 " "	2000
1 " "	1000
1 " "	500
1 " "	300
1 " "	200
1 " "	170
1 " "	130
1 " "	100
1 " "	80
1 " "	40
55,000 nyel. és jut. kor. összesen	14.459,000

Szeresésre a komandá sá taé. Banca Török A. și soțul, Budapest.

Vé rog a-mi trimite losuri originale de 1-a clasă de-ale loteriei de și împreună cu planul ofiței.

Nama de Coroane { Vé rog a o rambursa } se nu convine
{ o trimit cu mandat postal } se șterge.
{ o alătur în note de bancă (în timbre) }

926 6-8

A greșă eșecut

II Noroc excelent II
la TÖRÖK.

Mulți s'au fericit prin noi.
S'a câștigat dela noi mai mult
de 10 milioane de coroane.

În toată lumea cele mai norocoase lose se trage dela loteria noastră care se va deschide nu peste mult.
~~40.000~~ ~~1000~~ ~~60.000~~

LOSE CU CÂȘTIG se va pune pe sortii, adică va câștiga jumătate din toate losele ce se vor trage, după-cum arată nota de mai la vale.

În 5 luni se va trage la sortii 14 milioane 459 mii de coroane, ce e un capital colosal. Toată campania noastră e sub priveghierea statului.

Prețurile clasa I de lose sunt următoarele:

o optime (1/5) fl. —.75 sau 1.50 cor.
un pătrar (1/4) " 1.50 " 3.—
o jumătate (1/2) " 3.— " 6.—
un întreg (1) " 6.— " 12.—

Losele vor fi distribuite după-ce banii se vor trimite, sau poste restante.

Se poate comanda până:

9 Maiu a. c. st. n.

Casa de bancă a lui

Török A. și soțul

— BUDAPESTA. —

Cea mai mare casă de lose!

Loteriile mai de frunte ale noastre sunt:

PRINCIPALA: VI., Teréz-körut 46/a.

LATERALE: 1. Váci körut 4.

2. Muzeum körut 11.

3. Erzsébet-körut 22.